

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-178 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-52/835-332
Karar Tarihi : 11.9.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Zeynep MADAN, Neyzar MENTEŞOĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

20

: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Temsilcisi: Ali AÇIKGÖZ
Koç Holding A.Ş. Azizbey Sok. No:1 Kuzguncuk 81207 İstanbul

D. TARAFLAR

: Akkardan Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Beylikbağı Mahallesi İstanbul Cad. No:15 Gebze Kocaeli

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
Sabancı Center Kule 2. Kat: 18 4. Levent 34330 İstanbul

30

E. DOSYA KONUSU: Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin kontrolündeki Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.'nin hisselerinin %50,12'sinin Akkardan Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 18.8.2008 tarih, 5390 sayı ile giren ve en son 28.8.2008 tarih ve 5690 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 5.9.2008 tarih ve 2008-3-178/Öİ-08-ZM sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 8.9.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/177 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-52 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.'nin mutlak kontrolünde olan Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş.'nin hisselerinin %50,12'sinin Akkardan Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu, bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hâkim durum yaratan veya mevcut bir hâkim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı, dolayısıyla devir işlemine izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Akkardan Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Akkardan)

60 Devralan Akardan, otomotiv yan sanayi sektöründe faaliyet göstermekte olan bir şirkettir. Dövme ve döküm parçaların talaşlı tezgâhlarda işlenmesi yoluyla demonte-parça aksam haline getirilmesi ve bu parçalar ile iç ve dış piyasadan sağlanan diğer demonte-parça aksamların birleştirilmesi sonucu komple şaft imalatı şirketin ana faaliyetleridir. Akkardan Bossa ile aynı alanda faaliyet göstermemekte, aynı alanda faaliyet gösteren bir iştiraki de bulunmamaktadır.

70 Akkardan'ın Yönetim Kurulu Üyeleri Valid Faruk Ebubekir, Ali İhsan İlkbahar, Serap Kantül, Azize Merve, Yiğın Ebubekir ve Hamdullah Merdane'den oluşmaktadır. Dosya konusu devralma işlemi Akkardan'ın bu pazarlara girmesi sonucunu doğuracaktır. Akkardan'ın 2007 yılında gerçekleşen cirosu (.....) (.....) YTL olup ilgili pazarlarda faaliyeti yoktur. Akkardan'ın sermaye yapısına Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1: Akkardan'ın Sermaye Yapısı

Hissedarın Adı	Sermaye Oranı (%)
Filiz Bakır Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	(.....)
Anadolu Endüstri ve Ticaret A.Ş.	(.....)
Filiz Madencilik Sanayi A.Ş.	(.....)
Valid Faruk Ebubekir	(.....)
Rüveyde Nümülit Ebubekir	(.....)
Osman Aziz Başan	(.....)
Hatice Ülken Civelekoğlu	(.....)
Latife Zeynep Kaptanoğlu	(.....)
TOPLAM	100

Kaynak: Bildirim Formu

H.1.2. Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (Sabancı Holding)

80 Devreden Sabancı Holding, Türkiye'nin en büyük sanayi ve finans topluluklarından biri olan Sabancı Topluluğu'na bağlı şirketleri temsil eden ana şirkettir. Sabancı Topluluğu, 71 şirketten oluşmaktadır. Sabancı Topluluğu'nun temel faaliyet alanları, finansal hizmetler, lastik, takviye malzemeleri ve otomotiv, perakende, çimento ve enerjidir. Sabancı Holding'in kendi hisseleri hariç, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören 12 şirkette iştiraki bulunmaktadır.

Sabancı Holding'in en büyük hissedar grubunu, %(...) hisse¹ oranıyla Sabancı Ailesi oluşturmaktadır. Sabancı Holding hisselerinin kalan %(...)'lik kısmı ise halka açıktır ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmektedir.

¹ Sabancı Ailesi Sabancı Holding'te sahip olduğu %61,390'lık doğrudan hisseleri ve Sabancı Üniversitesi, Sakıp Sabancı Holding ve Vaksa'da sahip olduğu dolaylı hisseleri ile Sabancı Holding'in %(...)'ine sahiptir.

90 Tablo 2: Sabancı Holding'in Sermaye Yapısı

Hissedarın Adı	Sermaye Oranı(%)
Sabancı Üniversitesi	(.....)
Sakıp Sabancı Holding	(.....)
Vaksa	(.....)
Sabancı Ailesi	(.....)
Diğer	(.....)
TOPLAM	100

Sabancı Holding'in 2007 yılı cirosu (.....) (.....) YTL olup Bossa dışında ilgili pazarlarda faaliyet gösteren herhangi bir şirketi yoktur.

H.1.3. Bossa Ticaret ve Sanayi İşletmeleri T.A.Ş. (Bossa)

100 Sabancı Holding bünyesinde bir şirket olan ve devredilen Bossa 1951 yılında Adana'da kurulmuştur. İplik, dokuma, boyama ve terbiye prosesleriyle Türkiye'nin en büyük entegre tekstil kuruluşlarından biridir. Denim ve spor giyim, dış giyim ve gömleklik gibi değişik ürün çeşitleri bulunan Bossa'nın hisse yapısına Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3: Bossa'nın Sermaye Yapısı

Hissedarın Adı	Sermaye Oranı (%)
H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.	(.....)
Sabancı Ailesi	(.....)
Halka Açık Kısım	(.....)
TOPLAM	100,00

Kaynak: Bildirim formu

Bossa'nın iştiraki olan Mesbaş Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş. (%... hisse oranı) ve Koza Kültür Sanat ve Turizm Hizmetleri A.Ş. (%... hisse oranı) üzerinde kendisine kontrol imkanı verecek herhangi bir veto hakkı ve/veya özel imtiyazlı hissesi olmadığı için bu iki teşebbüste herhangi bir kontrolü yoktur.

110 Bossa'nın 2007 yılına ait Dünya cirosu (.....) (.....) YTL, toplam Türkiye cirosu ise (.....) (.....) YTL'dir. Ürünlere göre Türkiye ciroları ise gömleklik kumaş pazarında (.....) (.....) YTL, denim ve spor giyim kumaş pazarında (.....) (.....) YTL ve dış giyimlik kumaş pazarında (.....) (.....) YTL 'dir.

H.2. İlgili Pazar

120 H.2.1 İlgili Ürün Pazarı

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre, devralma işlemlerinde devre konu mal veya hizmetler ile tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarının tanımında temel alınmaktadır.

130 Konu talep ikamesi yönünden ele alındığında kumaş ürünleri başlığı altında birçok alt ürün grubunun bulunduğu dikkate alınması gerekmektedir. Kumaş ürünleri başlığı altında yer alan ve devredilen faaliyetlerin konusunu oluşturan ürünler; gömleklik kumaş, denim ve spor giyim kumaşı, dış giyimlik kumaş şeklinde sıralanabilecek ürünlerdir. Bu ürünlerin her biri farklı amaçlarla kullanılmakta olup tüketici gözünde farklı nitelikleri ve özellikleri bulunmaktadır. Bu nedenle bu ürünlerin her birinin ayrı bir alt ilgili ürün pazarı olarak tanımlanma olanağı bulunmaktadır.

140 Genel olarak çeşitli kumaş ürünlerinin büyük ek yatırımlar yapılmasına gerek kalmaksızın aynı temel hammaddeden aynı tesiste üretilebilmeleri nedeniyle söz konusu ürünler arasındaki arz ikamesinin yüksekliği söz konusudur. Arz ikamesinin yüksekliği kapsam ekonomilerinden de faydalanmak isteyen firmaları kumaş ürünleri portföyünde yer alan birçok üründe aynı anda faal olmaya yöneltmektedir.

Devre konu Bossa'nın esas faaliyet konusu ise kumaş üretimi yapmak ve ürettiği kumaşları yurt içi ve yurt dışı pazarlara satmaktır. Bossa'nın satışını yaptığı farklı kullanım amaçlarına yönelik ve değişik özelliklerde pek çok ürün çeşidi bulunmaktadır. Ancak bu ürünler gömleklik kumaş, denim ve spor giyim kumaşı ve dış giyimlik kumaş olarak üç ana kategoriye ayrılmaktadır. Bu ürünlerin üretiminde ağırlıklı polyester/viskon, pamuk ve pamuk karışımı tekstil kumaşları kullanılmaktadır.

150 Bossa'nın faaliyet gösterdiği pazar en genel anlamıyla kumaş pazarı olarak tanımlanabileceği gibi kumaşların kullanım amaçları ve özelliklerine göre alt pazarlara ayrıştırılması mümkündür. Dosya bağlamında dar bir pazar tanımı yapılmasının değerlendirme sonucunu etkilemeyecek olmasından dolayı ilgili ürün pazarları "gömleklik kumaş", "denim ve spor giyim kumaşı" ve "dış giyim kumaşı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

160 Devralma işlemine konu olan hizmetlerin taraflarca ülke genelinde gerçekleştirilmesi ve rekabet koşullarının bölgeler arası önemli bir farklılık arz etmemesi dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar, "Türkiye" olarak ele alınmıştır.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Değerlendirilmesi

170 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde "*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" Tebliğ kapsamında sayılan haller arasında öngörülmüştür.

Rekabet Hukuku anlamında bir devralmadan söz edilebilmesi için hisseleri devralınan teşebbüslerin kontrolünde bir değişiklik olması gerekmektedir. 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında işlemle devre konu teşebbüsün kontrolünde bir değişikliğin meydana gelip gelmediğinin belirlenmesi amacıyla işlem öncesindeki ve sonrasındaki Bossa'nın ortaklık yapısına Tablo 4'te yer verilmiştir:

Tablo 4: Hisse Devri Öncesindeki ve Sonrasındaki Bossa'nın Ortaklık Yapısı

Hissedarın Adı	Sermaye Oranı (%)	Hissedarın Adı	Sermaye Oranı (%)
H.Ö. Sabancı Holding A.Ş.	50,12	Akkardan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	50,12
Sabancı Ailesi	(.....)	Sabancı Ailesi	(.....)
Halka Açık Kısım	(.....)	Halka Açık Kısım	(.....)
TOPLAM	100,00	TOPLAM	100,00

Kaynak: Bildirim formu

180

Devralma işlemi sonrasında Sabancı Holding'e ait olan Bossa'nın toplam %50,12 oranındaki hissesi Akkardan tarafından devralınacaktır. Bu devralma işlemi sonrasında Sabancı Ailesi ellerindeki %(...) oranındaki hisseyi tutmaya devam edecektir. Bossa'nın devralma işlemi sonrasında yönetilme ve karar verme süreçlerine bakıldığında Sabancı Ailesi'nin Bossa'da kendilerine kontrol imkanı verecek herhangi bir veto hakkı ve/veya özel imtiyazlı hisseleri olmadığı için satıcıların şirketin kontrolünde herhangi bir etkiye sahip olmayacakları görülmektedir. Hisse devri sonrasında mevcut yönetim ve denetim kurulları üyeliklerine de son verilerek söz konusu üyelikler Kapanış Tarihi'nde değiştirilecektir.

190

Bossa'nın hisse devri sonrasında karar alma ve yönetilme süreçlerine ilişkin yukarıda verilen bilgilerden, bu işlemle ilgili şirketin kontrolü Sabancı Holding'den Akkardan'a geçecek ve satıcıların şirket yönetiminden ayrılarak, sonrasında şirket yönetiminde ya da organlarında herhangi bir görev üstlenmeyecekleri anlaşılmaktadır. 5.8.2008 tarihli "Hisse Alım Sözleşmesi" ile düzenlenen hisse devri sonucunda Bossa'nın kontrol unsurunda değişiklik meydana geldiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında bir devralmadır.

200

Birleşme veya devralma kabul edilen bir işlemin, Rekabet Kurulu'nun iznine tâbi bir işlem olarak değerlendirilebilmesi için, aynı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesine göre, "...işlemi gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası'nı aşması..." gerekmektedir. Devralma işleminin bu çerçevede değerlendirilebilmesi amacıyla tarafların ilgili ürün pazarındaki cirolarına ve pazar paylarına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 5: Tarafların İlgili Ürün Pazarlarındaki Pazar Payları

Pazarlar	Bossa (%)	Akardan (YTL)	Toplam (%)
Gömleklik kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)
Denim ve spor giyim kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)
Dış giyimlik kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim formu

210

Tablo 5'de de yer verildiği üzere ilgili ürün pazarlarında pazar payı bakımından eşik aşılmamaktadır.

Tablo 6: Tarafların İlgili Ürün Pazarlarındaki Ciroları

Pazarlar	Bossa (YTL)	Akkardan (YTL)	Toplam
Gömleklik kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)
Denim ve spor giyim kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)
Dış giyimlik kumaş pazarı	(.....)	(.....)	(.....)

220 Kaynak: Bildirim formu

Tablo 6'dan da anlaşıldığı üzere ilgili ürün pazarlarının her birinde ciro bakımından eşik aşılmaktadır. Bu nedenle, incelemeye konu devralma işlemi 4054 sayılı Kanun kapsamında izne tabidir.

H.3.2. İşlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

230 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile “Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri ...” yasaklanmaktadır.

240 Bossa'nın gömleklik kumaş pazarı, denim ve spor giyim kumaş pazarı ve dış giyimlik kumaş pazarlarının her birindeki pazar payları sırasıyla %(...), %(...) ve %(...) olduğu dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmıştır. İlgili pazarlarda Bossa dışında faaliyet gösteren diğer teşebbüslerin pazar payları da bildirim formunda belirtilmiştir. Buna göre, gömleklik kumaş pazarında Söktaş'ın pazar payı %(...) ve Anteks'in %(...); denim ve spor giyim kumaş pazarında İSKO'nun pazar payı %(...) ve Orta Anadolu'nun pazar payı %(...) ve dış giyimlik kumaş pazarında ise Akın Tekstil'in pazar payı %(...), Berdan Tekstil'in %(...) ve Mensa'nın %(...)'tir. Pazar yapısı incelendiğinde, Bossa'nın ilgili ürün pazarlarının hiç birinde lider konumda olmadığı ve yüksek bir pazar gücünün bulunmadığı görülmektedir.

250 İşlem sonrasında Bossa'nın kontrolünü elde edecek olan Akkardan'ın ise ilgili ürün pazarlarında mevcut herhangi bir faaliyeti yoktur. Dolayısıyla, işlem kontrol değişikliğine yol açsa da bir yoğunlaşma doğurmayacaktır. Burada kısaca tekstil sektörünün özelliklerinden bahsetmek yerinde olacaktır. Tekstil sektörü ülkemizde genel olarak çok sayıda firma ile yoğunlaşmanın düşük olduğu ve firmaların aynı anda sektörün değişik alt dallarında faaliyet gösterdiği başlıca sektörlerdendir. Sektörde bir alanda yeteri kadar uzmanlığa sahip olan bir firma başka alanlara kolayca geçiş yapabilmektedir. Sektör içerisinde kullanılan ham madde kaynaklarının aynı olması ve benzer makinalar kullanılması sektörün alt dalları arasındaki geçişkenliği kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle sektörün bir alt dalında bir firma tek başına faaliyet gösteriyor olsa bile eğer o sektörde yüksek kar varsa, sektörün diğer kollarındaki firmaların o sektöre girmesinin önünde hiçbir engel yoktur. Ayrıca, sektör ithalata önemli ölçüde açıktır. Dolayısıyla, karlı olan alt sektörlere üretim yapan yerli teşebbüslerin yanı sıra ithalatçı firmaların da kolayca girip önemli paylar elde etmesi mümkündür. Tekstil sektörüne ilişkin yapılan bu açıklamalar tekstil sektörünün bir alt dalı olan kumaş pazarı için de önemli ölçüde geçerlidir.

260 Kumaş sanayi bir taraftan sahip olduğu istihdam kapasitesi ve ihracat potansiyeli ile diğer taraftan da ihracatın lokomotif durumundaki hazır giyim sanayinin taleplerine

cevap vermesi nedeniyle tekstil sanayinin önemli alt sektörlerinden biri durumundadır. Nitekim TÜİK'in Genel Sanayi ve İşyeri Sayımı verilerine göre Türkiye'de kumaş üretimi yapan 7.744 firma bulunması ve bu firmaların çoğunluğunun entegre olan büyük firmalardan ve entegre olmayan küçük ve orta ölçekli aile şirketlerinden oluşması bunun bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

- 270 Bu bakımdan, anılan işlem sonucunda, herhangi bir şekilde hâkim durum yaratılması ya da hâkim durumun güçlendirilmesi ve buna bağlı olarak ilgili pazarların herhangi birinde rekabetin önemli ölçüde azaltılması muhtemel görünmemektedir.

Ayrıca "Hisse Alım Sözleşmesi"nin 7.3. maddesinde "gizlilik" yükümlülüğüne yer verilmiştir. Her ne kadar piyasadaki rekabet üzerindeki etkisi rekabet yasaları ölçüsünde olmasa da gizlilik yükümlülükleri de rekabet yasağına benzer şekilde değerlendirilmektedir. Bu çerçevede söz konusu yasakların yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

- 280 Ancak belirtilmelidir ki, sözleşmedeki gizlilik yükümlülüğü sadece gizli bilgiyi saklı tutmayı içermekte, gizli bilgiyi rekabetçi yönde kullanmama yönünde herhangi bir düzenleme getirmemektedir. Bu nedenle söz konusu yükümlülüğünün piyasadaki rekabet üzerinde, rekabet yasağına benzer nitelikte bir etki yaratmayacağı açıktır. Bu itibarla gizlilik yükümlülüğü hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 290 Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.